TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2015. gada 10. septembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Vide un cilvēku veselības aizsardzība — Regula (EK) Nr. 1907/2006 (REACH regula) — 7. panta 2. punkts un 33. pants — Izstrādājumos esošas vielas, kas rada ļoti lielas bažas — Paziņošanas un informēšanas pienākumi — Maksimālās robežas 0,1 masas procenta izteiksmē aprēķins

Lieta C-106/14

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Conseil d'État* (Francija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2014. gada 26. februārī un kas Tiesā reģistrēts 2014. gada 6. martā, tiesvedībā

Fédération des entreprises du commerce et de la distribution (FCD),

Fédération des magasins de bricolage et de l'aménagement de la maison (FMB)

pret

Ministre de l'Écologie, du Développement durable et de l'Énergie .

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Ilešičs [*M. Ilešič*], tiesneši A. O'Kīfs [*A. Ó Caoimh*], K. Toadere [*C. Toader*], E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*] un K. G. Fernlunds [*C. G. Fernlund*] (referents),

ģenerāladvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],

sekretārs V. Turē [*V. Tourrès*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2015. gada 8. janvāra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Fédération des entreprises du commerce et de la distribution* (*FCD*) un *Fédération des magasins de bricolage et de l'aménagement de la maison* (*FMB*) vārdā – *A. Gossement* un *A.-L. Vigneron*, advokāti,

— Francijas valdības vārdā – *D. Colas* un *S. Menez*, kā arī *S. Ghiandoni*, pārstāvji,

— Beļģijas valdības vārdā – *J. Van Holm* un *C. Pochet*, kā arī *T. Materne*, pārstāvji,

— Dānijas valdības vārdā – *C. Thorning* un *M. Wolff*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – franču.

— Vācijas valdības vārdā – *T. Henze* un *K. Petersen*, pārstāvji,

— Īrijas vārdā – *E. Creedon* un *G. Hodge*, kā arī *T. Joyce*, pārstāvji, kuriem palīdz *B. Kennedy*, *SC*, un *G. Gilmore*, *BL*,

— Grieķijas valdības vārdā – *K. Paraskevopoulou* un *V. Stroumpouli*, pārstāves,

— Austrijas valdības vārdā – *C. Pesendorfer*, pārstāve,

— Zviedrijas valdības vārdā – *A. Falk*, *C. Meyer-Seitz*, *U. Persson* un *N. Otte Widgren*, kā arī *L. Swedenborg*, *E. Karlsson* un *F. Sjövall*, pārstāvji,

— Norvēģijas valdības vārdā – *K. B. Moen* un *K. E. Bjørndal Kloster*, pārstāvji,

— Eiropas Komisijas vārdā – *J.-P. Keppenne* un *K. Talabér-Ritz*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus 2015. gada 12. februāra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz 7. panta 2. punkta un 33. panta interpretāciju Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regulā (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķimikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (*REACH*) un ar kuru izveido Eiropas Ķimikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK (OV L 396, 1. lpp.), kas grozīta ar Komisijas 2011. gada 14. aprīļa Regulu (ES) Nr. 366/2011 (OV L 101, 12. lpp.; turpmāk tekstā – "*REACH* regula").

2 Šis lūgums ir ticis izteikts tiesvedībā starp *Fédération des entreprises du commerce et de la distribution* (*FCD*) [Komercsabiedrību un izplatīšanas uzņēmumu apvienību] un *Fédération des magasins de bricolage et de l'aménagement de la maison* (*FMB*) [Mājamatnieku un iekārtošanas veikalu apvienību], no vienas puses, un *ministre de l'Écologie, du Développement durable et de l'Énergie* [vides, ilgtspējīgas attīstības, transporta un mājokļu ministru], no otras puses, par Paziņojuma uzņēmējiem par pienākumu darīt zināmu informāciju par izstrādājumos ietvertām vielām saskaņā ar Regulas Nr. 1907/2006 (*REACH*) 7. panta 2. punktu un 33. pantu – maksimālās robežas 0,1 masas procenta izteiksmē (masa/masa), kas minēta 7. panta 2. punktā un 33. pantā (2011. gada 8. jūnija *JORF*, 9763. lpp.; turpmāk tekstā – "2011. gada 8. jūnija paziņojums"), spēkā esamību.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 *REACH* regulas preambulas apsvērumos ir noteikts šādi:

"(1) Šai regulai būtu jānodrošina augsts cilvēku veselības aizsardzības un vides aizsardzības līmenis, kā arī vielu – vielu preparātos vai izstrādājumos – brīva aprite iekšējā tirgū, reizē veicinot konkurenci un inovācijas. [..]

(2) Efektīvu iekšējā vielu tirgus darbību var panākt tikai tad, ja prasības, ko izvirza attiecībā uz vielām dalībvalstīs, būtiski neatšķiras.

(3) Tuvinot tiesību aktus par vielām, būtu jānodrošina augsts cilvēku veselības un vides aizsardzības līmenis, lai panāktu ilgtspējīgu attīstību. Šie tiesību akti nediskriminējošā veidā būtu jāpiemēro gan iekšējā, gan starptautiskajā tirgū tirgotajām vielām saskaņā ar Kopienas starptautiskajām saistībām.

[..]

(12) Svarīgs mērķis jaunajai sistēmai, ko izveido ar šo regulu, ir veicināt un dažos gadījumos nodrošināt to, ka vielas, kas rada lielas bažas, pakāpeniski aizvieto ar mazāk bīstamām vielām vai tehnoloģijām, ja to darīt ir pamatoti no ekonomikas un tehnoloģiju viedokļa. [..]

[..]

(21) Lai gan informācija, kas par vielām iegūta novērtējuma rezultātā, galvenokārt būtu jāizmanto ražotājiem un importētājiem, lai pārvaldītu ar šīm vielām saistīto risku, to iespējams izmantot, lai saskaņā ar šo regulu var uzsākt licencēšanas vai ierobežošanas procedūru, vai – saskaņā ar citiem Kopienas tiesību aktiem – riska pārvaldības procedūru. Tādēļ būtu jānodrošina, ka šī informācija ir pieejama kompetentajām iestādēm un tās varētu to izmantot, veicot šīs procedūras.

[..]

(29) Tā kā izstrādājumu izgatavotājiem un importētājiem vajadzētu būt atbildīgiem par saviem izstrādājumiem, ir lietderīgi noteikt prasību reģistrēt vielas, kurām ir paredzēta izdalīšanās no izstrādājumiem un kuras nav reģistrētas šādai lietošanai. Attiecībā uz ļoti lielas bažas izraisošām vielām, kas ietilpst tādos izstrādājumos, kas pārsniedz tonnāžas un koncentrācijas robežlielumus, ja nevar izslēgt vielas iedarbību un ja viela šādai lietošanai nav reģistrēta, par to būtu jāpaziņo [Eiropas Ķimikāliju] Aģentūrai. [..]

[..]

(34) Prasības iegūt informāciju par vielām būtu jāsakārto atbilstīgi vielas daudzumam, kādā ražo vai importē vielu, jo tas norāda uz vielas potenciālo iedarbību uz cilvēkiem un apkārtējo vidi, [šīs prasības būtu sīki jāapraksta]. Lai samazinātu iespējamo ietekmi uz maza apjoma vielām, jauna toksikoloģiska vai ekotoksikoloģiska informācija būtu jāpieprasa vienīgi attiecībā uz prioritārām vielām no vienas līdz desmit tonnām. Attiecībā uz citām vielām šajā daudzuma apjomā būtu jāpastāv ierosmēm, kas mudinātu ražotājus un importētājus sniegt šādu informāciju.

[..]

(56) Daļa no ražotāja vai importētāja atbildības par vielu risku pārvaldību ir informācijas sniegšana par šīm vielām citiem profesionāļiem, tādiem kā pakārtotie lietotāji vai izplatītāji. Turklāt izstrādājumu ražotājiem un importētājiem būtu jāpiegādā informācija par izstrādājumu drošu lietošanu industriālajiem un profesionālajiem lietotājiem, kā arī patērētājiem, saskaņā ar lūgumu. Šim būtiskajam pienākumam būtu jāattiecas arī uz visu piegādes ķēdi, lai citas iesaistītās personas spētu pildīt savus pienākumus, pārvaldot risku, kas rodas no šādu vielu lietošanas.

[..]

(58) Lai izveidotu atbildības ķēdi, pakārtotiem lietotājiem vajadzētu būt atbildīgiem par to risku novērtēšanu, kas rodas, viņiem lietojot vielas, ja šāda lietošanas veida apraksts nav ietverts drošības datu lapā, ko viņi saņem no saviem piegādātājiem, izņemot, ja attiecīgais pakārtotais lietotājs veic stingrākus aizsardzības pasākumus, nekā ieteicis piegādātājs, vai arī ja piegādātājam

netiek prasīts novērtēt šos riskus vai sniegt pakārtotam lietotājam informāciju par šādiem riskiem. Šā paša iemesla dēļ pakārtotiem lietotājiem būtu jāpārvalda riski, kas rodas, viņiem lietojot vielas. Turklāt, būtu atbilstīgi, lai jebkurš izgatavotājs vai importētājs, kurš izgatavo vai importē tādu izstrādājumu, kurš satur vielu, kas rada ļoti lielas bažas, sniegtu pietiekamu informāciju, lai ļautu šādu izstrādājumu droši lietot.

[..]

(63) Ir vajadzīgs nodrošināt arī, lai šādu informāciju iegūtu atbilstīgi patiesajām informācijas vajadzībām. Sadarbojoties ar dalībvalstīm, Aģentūra piešķir prioritāti noteiktām vielām, piemēram, tādām vielām, kas rada ļoti lielas bažas.

[..]

(69) Lai nodrošinātu pietiekami augstu cilvēku, tostarp ņemot vērā atbilstīgas cilvēku sabiedrības grupu un iespējams dažu mazāk aizsargātu sabiedrības apakšgrupu, veselības un apkārtējās vides aizsardzību, ļoti lielas bažas izraisošām vielām būtu jāpievērš īpaša uzmanība, ievērojot piesardzības principu. Atļaujas būtu jāpiešķir tikai tad, ja fiziskas vai juridiskas personas, kas pieprasa atļauju, pierāda licences piešķīrēja iestādei, ka risku attiecībā uz cilvēku veselību un vidi, kas izriet no šīs vielas lietošanas, atbilstīgi kontrolē. Citādāk lietošana var tikt atļauta, ja var pierādīt, ka sociāli ekonomiskais ieguvums no vielas lietošanas atsver risku, kas ir saistīts ar tās lietošanu un, ka nepastāv piemērotas alternatīvas vielas vai tehnoloģijas, kuru lietošana būtu ekonomiski vai tehniski dzīvotspējīga. Ņemot vērā iekšējā tirgus labu funkcionēšanu, būtu lietderīgi, ka licences piešķīrēja iestāde būtu Komisija.

(70) Ar piemērotu riska pārvaldības pasākumu piemērošanu būtu jānovērš ļoti lielas bažas izraisošu vielu negatīvā ietekme uz cilvēku veselību un vidi, lai nodrošinātu jebkādu risku, kas saistīti ar vielas lietošanu, pienācīgu kontroli, nākotnē šīs vielas pakāpeniski aizvietojot ar piemērotām drošākām vielām. Lai nodrošinātu, ka vielas ražojot, laižot tirgū un lietojot, saskarsme ar šīm vielām, ieskaitot to izmešanu, emisijas un zudumus, visā to dzīves ciklā ir zem līmeņa, kuru pārsniedzot, varētu rasties negatīva ietekme, būtu jāpiemēro riska pārvaldības pasākumi. [..]

[..]

(117) ES pilsoņiem vajadzētu būt pieejamai informācijai par ķimikālijām, kuru iedarbībai tie var būt pakļauti, lai ļautu viņiem pieņemt pamatotus lēmumus par to, kā lietot šīs ķimikālijas. Pārskatāms veids, lai to panāktu, ir piešķirt viņiem brīvu un vieglu pieeju pamatdatiem, kas atrodas Aģentūras datu bāzē, tostarp īsiem bīstamo īpašību aprakstiem, marķēšanas prasībām un attiecīgajiem Kopienas tiesību aktiem, tostarp licencētiem lietošanas veidiem un riska pārvaldības pasākumiem. [..]

[..]

(130) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķus, proti, izstrādāt noteikumus attiecībā uz vielām un izveidot Eiropas Ķimikāliju aģentūru, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, un to, ka tādēļ šos mērķus var labāk sasniegt Kopienas līmenī, Kopiena var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi šo mērķu sasniegšanai."

4 *REACH* regulas 1. panta ar nosaukumu "Mērķis un darbības joma" 1. punktā ir paredzēts:

"Šīs regulas mērķis ir nodrošināt augsta līmeņa cilvēku veselības aizsardzību un vides aizsardzību, ieskaitot alternatīvu metožu attīstību vielu bīstamības novērtēšanai, kā arī vielu brīvu apriti iekšējā tirgū, reizē veicinot konkurenci un inovācijas."

5 Šīs regulas 2. panta, kura nosaukums ir "Piemērošana", 2. punktā ir noteikts:

"Atkritumi, kā definēts [Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 5. aprīļa Direktīvā 2006/12/EK par atkritumiem (OV L 114, 9. lpp.)], nav viela, preparāts vai izstrādājums šīs regulas 3. panta nozīmē."

6 Minētās regulas 3. pantā, kura nosaukums ir "Definīcijas", ir ietvertas šādas definīcijas:

"Šajā regulā:

1) viela: kāds ķīmisks elements un tā dabiski vai ražošanas procesā iegūti savienojumi, arī tās stabilizācijai un tīrības pakāpes nodrošināšanai vajadzīgās piedevas, kā arī izmantotajos procesos radušies piejaukumi, kas nav šķīdinātāji – ko var atdalīt, neietekmējot vielas stabilitāti un nemainot tās sastāvu;

2) preparāts: maisījums vai šķīdums, kas sastāv no divām vai vairākām vielām;

3) izstrādājums: objekts, kam izgatavošanā piešķir īpašu formu, virsmu vai struktūru, kas nosaka tā funkcijas vairāk nekā ķīmiskais sastāvs;

4) izstrādājuma izgatavotājs: ikviena fiziska vai juridiska persona, kas izgatavo vai komplektē izstrādājumu Kopienā;

[..]

7) reģistrētājs: vielas ražotājs vai importētājs vai arī izstrādājuma izgatavotājs vai importētājs, kas iesniedz pieteikumu reģistrēt vielu;

[..]

10) imports: fiziska preču ievešana Kopienas muitas teritorijā;

11) importētājs: jebkura Kopienā reģistrēta fiziska vai juridiska persona, kas ir atbildīga par importu;

12) laišana tirgū: darbība, ar ko par samaksu vai bez maksas trešai personai piegādā vai dara pieejamu [izstrādājumu]. Importu uzskata par laišanu tirgū;

[..]

33) izstrādājuma piegādātājs: jebkurš izstrādājuma izgatavotājs vai importētājs, izplatītājs vai cits piegādes ķēdes dalībnieks, kas laiž izstrādājumu tirgū;

[..]

35) izstrādājuma saņēmējs: rūpniecisks vai profesionāls lietotājs vai izplatītājs, kam piegādā preparātu, bet kurš nav patērētājs;

[..]."

7 *REACH* regulas 6. panta, kura nosaukums ir "Vispārējs pienākums reģistrēt vielas vai to preparātus", 1. punktā ir noteikts:

"Ja vien šajā regulā nav paredzēts citādi, visi kādas vielas ražotāji vai importētāji, kas gadā veic vielas vai vielas vienā vai vairākos preparātos ražošanu vai importēšanu vienas tonnas vai lielākā apjomā, iesniedz Aģentūrai reģistrācijas pieteikumu."

8 Šīs regulas 7. pants, kura nosaukums ir "Izstrādājumos iekļautu vielu reģistrācija un ziņošana par to", ir šāds:

"1. Izstrādājumu izgatavotāji vai importētāji iesniedz Aģentūrai reģistrācijas pieteikumu par jebkuru vielu, kas ir izstrādājumos, ja tās atbilst šādiem abiem nosacījumiem:

a) viela izstrādājumos ir tādā daudzumā, kas kopumā vienam ražotājam vai importētājam gadā pārsniedz 1 tonnu;

b) vielai paredzēts izdalīties parastos vai loģiski prognozējamos lietošanas apstākļos.

Par reģistrācijas iesniegumu maksā saskaņā ar IX sadaļu.

2. Ja viela atbilst 57. panta kritērijiem un ir apzināta saskaņā ar 59. panta 1. punktu, un ir ievēroti visi šie nosacījumi, izstrādājuma ražotāji vai importētāji saskaņā ar šā panta 4. punktu dara zināmu Aģentūrai:

a) ka viela izstrādājumos ir tādā daudzumā, kas kopumā vienam ražotājam vai importētājam gadā pārsniedz 1 tonnu;

b) viela izstrādājumos ir lielākā koncentrācijā par 0,1 masas procentu izteiksmē (*w/w*).

3. Panta 2. punktu nepiemēro, ja parastos vai loģiski prognozējamos lietošanas, arī apglabāšanas apstākļos izgatavotājs vai importētājs var novērst iedarbību uz cilvēkiem vai apkārtējo vidi. Tādos gadījumos izgatavotājs vai importētājs saņēmējam nodod attiecīgas instrukcijas par izstrādājumu.

[..]

6. Panta 1. līdz 5. punktu nepiemēro vielām, kas jau ir reģistrētas attiecīgam lietošanas veidam.

[..]"

9 Minētās regulas 10. pantā ir uzskaitīta informācija, kas sniedzama vispārīgām reģistrācijas vajadzībām.

10 Atbilstoši *REACH* regulas 33. pantam, kura nosaukums ir "Pienākums paziņot informāciju par vielām izstrādājumos":

"1. Tāda izstrādājuma piegādātājs, kura sastāvā ir viela, kas atbilst 57. panta kritērijiem un kas saskaņā ar 59. panta 1. punktu ir konstatēta lielākā koncentrācijā par 0,1 % (*w/w*), izstrādājuma saņēmējam dara zināmu pietiekamu informāciju, kas piegādātājam pieejama, lai izstrādājumu varētu droši lietot, un vismaz vielas nosaukumu.

2. Pēc patērētāja pieprasījuma tāda izstrādājuma piegādātājs, kura sastāvā ir viela, kas atbilst 57. panta kritērijiem un kas saskaņā ar 59. panta 1. punktu ir konstatēta lielākā koncentrācijā nekā 0,1 % (*w/w*), patērētājam dara zināmu pietiekamu informāciju, kas piegādātājam pieejama, lai izstrādājumu varētu droši lietot, un vismaz vielas nosaukumu.

Attiecīgo informāciju bez maksas sniedz 45 dienās pēc pieprasījuma saņemšanas."

11 Šīs regulas 55. pantā, kura nosaukums ir "Licencēšanas mērķis un aizstāšanas apsvērumi", ir noteikts šādi

"Šīs sadaļas mērķis ir nodrošināt labu iekšējā tirgus darbību, reizē nodrošinot to, ka pienācīgi kontrolē risku, ko rada vielas, kas rada ļoti lielas bažas, un šīs vielas pakāpeniski aizvieto ar piemērotām alternatīvām vielām vai tehnoloģijām, ja to darīt ir pamatoti no ekonomikas un tehnoloģiju viedokļa. Tāpēc visi ražotāji, importētāji un pakārtotie lietotāji, kas iesniedz pieteikumu licences saņemšanai, analizē attiecīgās vielas iespējamās alternatīvas, apsver ar tām saistītos riskus un šādas aizstāšanas tehnisko un ekonomisko iespējamību."

12 Minētās regulas 57. pantā, kura nosaukums ir "Vielas, kas jāiekļauj XIV pielikumā", ir noteikts, ka

"Šādas vielas var iekļaut XIV pielikumā saskaņā ar 58. pantā paredzēto procedūru:

a) vielas, kas atbilst kritērijiem, lai tās saskaņā ar [Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 16. decembra] Regulas (EK) Nr. 1272/2008 [par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakošanu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (OV L 353, 1. lpp.)] I pielikuma 3.6. iedaļu klasificētu kancerogēno vielu bīstamības klases 1.A vai 1.B kategorijā;

b) vielas, kas atbilst kritērijiem, lai tās saskaņā ar Regulas [..] Nr. 1272/2008 I pielikuma 3.5. iedaļu klasificētu cilmes šūnu mutācijas izraisošas bīstamības klases 1.A vai 1.B kategorijā;

c) vielas, kas atbilst kritērijiem, lai tās saskaņā ar Regulas [..] Nr. 1272/2008 I pielikuma 3.7. iedaļu klasificētu seksuālo funkciju un auglību vai attīstību kaitīgi ietekmējošas bīstamības klases reproduktīvajai sistēmai toksiskas vielas 1.A vai 1.B kategorijā;

d) vielas, kas ir noturīgas, bioakumulatīvas un toksiskas saskaņā ar šīs regulas XIII pielikumā konkretizētajiem kritērijiem;

e) vielas, kas ir ļoti noturīgas un ļoti bioakumulatīvas saskaņā ar šīs regulas XIII pielikumā konkretizētajiem kritērijiem;

f) vielas, piemēram, tādas, kam ir endokrīno sistēmu noārdošas īpašības, vai tādas, kurām ir noturīgas, bioakumulatīvas un toksiskas vai ļoti noturīgas un ļoti bioakumulatīvas īpašības, kuras neatbilst d) vai e) apakšpunktā konkretizētajiem kritērijiem un par kurām ir zinātnes liecības, ka tās var izraisīt nopietnu ietekmi uz cilvēku veselību vai apkārtējo vidi, izraisot tādas pašas bažas kā citas a) līdz e) apakšpunktā uzskaitītās vielas, un kuras ir apzinātas katrā gadījumā individuāli saskaņā ar 59. pantā paredzēto procedūru."

13 Šīs regulas 59. pantā ir paredzēta procedūra 57. pantā minēto vielu identificēšanai.

14 Saskaņā ar *REACH* regulas 77. pantu ar nosaukumu "Uzdevumi":

"1. Aģentūra sniedz dalībvalstīm un Kopienas iestādēm iespējami labākos zinātniskos un tehniskos padomus jautājumos, kas attiecas uz ķimikālijām, kuras ir Aģentūras darbības jomā, un ir nodotas tās pārziņā saskaņā ar šo regulu.

2.

Sekretariāts veic šādus uzdevumus:

[..]

g) sniedz attiecīgu tehnisku un zinātnisku palīdzību un instrumentus, sekmējot šīs regulas darbību, jo īpaši, palīdzot nozarei un īpaši MVU izstrādāt ķīmiskās drošības pārskatus (saskaņā ar 14. pantu, 31. panta 1. punktu un 37. panta 4. punktu un piemērojot 10. panta a) punkta viii) apakšpunktu, 11. panta 3. punktu un 19. panta 2. punktu); sniedz tehniskus un zinātniskus ieteikumus izstrādājumu izgatavotājiem un importētājiem attiecībā uz 7. panta piemērošanu;

h) kompetentām dalībvalstu iestādēm sniedz tehniskas un zinātniskas norādes par šīs regulas īstenošanu, un nodrošina atbalstu palīdzības dienestiem, ko dalībvalstis izveido saskaņā ar XIII sadaļu;

i) sniedz ieteikumus ieinteresētajām personām, tai skaitā dalībvalstu kompetentajām iestādēm, attiecībā uz to, kā sabiedrību informēt par riskiem, kas saistīti ar vielu kā tādu vai preparātu vai izstrādājumu sastāvā esošu vielu lietošanu, un to drošu lietojumu;

[..]

k) sagatavo izskaidrojumus par šo regulu citām ieinteresētām personām;

[..]

m) glabā Lēmumu un atzinumu rokasgrāmatu, kas balstās uz Dalībvalstu komitejas secinājumiem par šīs regulas interpretēšanu un īstenošanu;

[..].”

Komisijas 2011. gada 4. februāra paziņojums

15 No Eiropas Komisijas dienestu 2011. gada 4. februāra dokumenta CA/26/2011 ar nosaukumu “Komisijas atzinuma atjauninājums – Vielas izstrādājumos”, kas adresēts valstu kompetentajām iestādēm, izriet, ka “Komisija ir secinājusi, ka priekšmeti, kuri kādā no to izmantošanas posmiem atbilst *REACH* regulā ietvertajai izstrādājuma definīcijai, vairs nav individuāli izstrādājumi un kļūst par sastāvdaļām, kolīdz tiek iemontēti kādā citā izstrādājumā. Šī iemesla dēļ 7. panta 2. punktā un 33. pantā paredzētie pienākumi attiecas tikai uz šādiem saliktiem izstrādājumiem un nevis uz to atsevišķajām sastāvdaļām.”

ECHA *vadlīnijas*

16 2011. gada 1. aprīļa Vadlīniju par prasībām attiecībā uz vielām izstrādājumos, ko publicējusi *ECHA* (turpmāk tekstā – “*ECHA* vadlīnijas”), 4. nodaļā ir aplūkots, kā noteikt kandidātvielu sarakstā iekļautas vielas, kas rada ļoti lielas bažas, koncentrāciju izstrādājumā ar dažādām sastāvdaļām.

17 *ECHA* vadlīniju 4. nodaļas 4. daļā, kuras nosaukums ir “[Vielas, kas rada ļoti lielas bažas un] kas ir kandidātvielu sarakstā, koncentrācijas noteikšana izstrādājumos ar dažādām sastāvdaļām”, ir noteikts šādi:

“Viena izstrādājuma dažādās sastāvdaļās var būt dažāda vienas [vielas, kas rada ļoti lielas bažas,] kandidātvielas saraksta koncentrācija, piemēram, datora korpusā vielai ir viena koncentrācija, bet transformatorā – cita. Lai tiktu piemēroti pienākumi saskaņā ar 7. panta 2. punktu un 33. pantu, šīs [vielas, kas rada ļoti lielas bažas,] koncentrācijai jāpārsniedz 0,1 % (*w/w*) visā izstrādājumā saskaņā ar

2. nodaļu. Lai pārbaudītu šo nosacījumu, pirmkārt, par katru komponentu jāzina, vai [vielas, kas rada ļoti lielas bažas,] saturs tajā pārsniedz 0,1 % (*w/w*) vai nē (ja šī informācija vēl nav pieejama, to var iegūt, izmantojot dažādus līdzekļus, kā tas aprakstīts 5. nodaļā)."

Francijas tiesības

18 Saskaņā ar 2011. gada 8. jūnija paziņojumu:

"Ņemot vērā 2011. gada 1. aprīlī [*ECHA*] interneta vietnē (http://guidance.echa.europa.eu/docs/guidance_document/articles_en.pdf), publicētās pārstrādātās vadlīnijas [*REACH* regulas] piemērošanai attiecībā uz izstrādājumos ietvertajām vielām un, precīzāk, šīm vadlīnijām pievienoto direktora paziņojumu, kurā tiek norādīts, ka tās ir vienprātīgi apstiprinātas Eiropas Savienības/Eiropas ekonomikas zonas dalībvalstīs, Francijas iestādes ar šo paziņojumu informē uzņēmējus par Francijas izvēlēto interpretāciju [*REACH* regulas] 7. panta 2. punkta un 33. panta piemērošanai.

Tās precizē, ka "izstrādājuma" jēdzienā ietilpst jebkurš priekšmets, kas atbilst "izstrādājuma" definīcijai [*REACH* regulas] izpratnē, proti, "objekts, kam izgatavošanā piešķir īpašu formu, virsmu vai struktūru, kas nosaka tā funkcijas vairāk nekā ķīmiskais sastāvs" (3. panta 3) punkts). Tādējādi izstrādājums var sastāvēt no viena vai vairākiem priekšmetiem, kas atbilst "izstrādājuma" definīcijai, un tātad katram no tiem ir piemērojamas 7. panta 2. punktā un 33. pantā paredzētās normas.

[..]

Pamatojoties uz minēto, Francijas iestādes piemēros 7. panta 2. punktu un 33. pantu. Pakāpeniski tiks īstenotas pārbaudes, lai pārliecinātos par šo noteikumi ievērošanu, īstenojot mērķtiecīgu pieeju, kas ir samērīga ar sanitārajiem un vides jautājumiem."

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

19 Ar 2011. gada 5. decembra prasības pieteikumu *FCD* un *FMB* vērsās *Conseil d'État* [Valsts padomē] ar prasību pret 2011. gada 8. jūnija paziņojumu. Tās norādīja, ka šī paziņojuma pamatā ir izstrādājuma interpretācija, kura neatbilst nedz Komisijas 2011. gada 4. februāra paziņojumam, nedz arī *ECHA* vadlīnijām. Šī tiesa uzskata, ka atbilde uz *FCD* un *FMB* izvirzītajiem pamatiem ir atkarīga no jautājuma, vai tad, ja pastāv no vairākiem elementiem salikts izstrādājums, kuri visi atbilst *REACH* regulā sniegtajai izstrādājuma definīcijai, pienākums, kurš izriet no šīs regulas 7. panta 2. punkta un 33. panta, ir piemērojams tikai attiecībā uz salikto izstrādājumu vai arī tas ir jāpilda attiecībā pret katru no tā elementiem.

20 Šādos apstākļos *Conseil d'État* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai no [*REACH* regulas] 7. panta 2. punkta un 33. panta izrietošie pienākumi ir piemērojami, ja "izstrādājums" šīs regulas izpratnē ir komplektēts no vairākiem elementiem, no kuriem katrs atbilst tajā sniegtajai "izstrādājuma" definīcijai, tikai attiecībā uz komplektēto izstrādājumu vai attiecībā uz katru atsevišķo elementu, kas atbilst "izstrādājuma" jēdziena definīcijai?"

Ievada apsvērumi

Par šīs tiesvedības priekšmetu

21 *FCD* un *FMB* uzsver, ka pamatlietas saknes ir meklējamas *REACH* regulas deviatīvajā interpretācijā, kuru Francijas Republika ir izmantojusi savā 2011. gada 8. jūnija paziņojumā. Pēc šī paziņojuma publicēšanas Komisija pārbaudīja iespējamo šīs dalībvalsts pienākumu neizpildi. Savas pārbaudes noslēgumā Komisija Francijas Republikai procedūras 2012/2109 ietvaros 2012. gada 21. jūnijā nosūtīja brīdinājuma vēstuli.

22 2013. gada jūlijā Francijas, Beļģijas, Dānijas, Vācijas, Zviedrijas un Norvēģijas valdības publicēja vadlīnijas izstrādājumu piegādātājiem. No šīm vadlīnijām izriet, ka par kandidātvielu sarakstā iekļautajām vielām ir jāsniedz tāda pati informācija gan tad, ja izstrādājums tiek pārdots atsevišķi, gan tad, ja tas ir no vairākiem izstrādājumiem izgatavota izstrādājuma daļa. Vadlīnijās ir precizēts (3. punkts, 6. lpp.), ka to izstrādātājas dalībvalstis, kā arī Austrija, nepiekrīt minētās regulas interpretācijai, kādu savās vadlīnijās sniegusi *ECHA*.

23 *FCD* un *FMB* uzskata, ka 2011. gada 8. jūnija paziņojumā ietvertā interpretācija ir acīmredzami pretrunā interpretācijai, kuru kopš 2007. gada izmanto Komisija un *ECHA*. *REACH* regulā ietvertie noteikumi ir jādefinē un jāīsteno Savienības līmenī. Ar šo regulu Komisijai un *ECHA* ir skaidri uzticēts uzdevums rīkoties, lai efektīvi īstenotu tajā ietvertos noteikumus. Šajā ziņā *FCD* un *FMB* atgādina, ka minētās regulas 77. pantā ir konkrēti noteikts, ka *ECHA* izstrādājumu ražotājiem un importētājiem var sniegt tehniskos un zinātniskos padomus šīs regulas 7. panta piemērošanai un ieinteresētajām personām izstrādāt paskaidrojošu informāciju par šo pantu. Francijas iestāžu izmantotā deviatīvā interpretācija rada šķērsli *REACH* regulas vienveidīgai īstenošanai un apdraud tiesisko noteiktību, kā arī iekšējā tirgus pareizu darbību un lojālu konkurenci tirgus dalībnieku starpā.

24 Komisija norāda, ka Francijas Republikas un dažu citu dalībvalstu izmantotā atšķirīgā regulas interpretācija un piemērošana apdraud Savienības tiesību sistēmas vienveidību un destabilizē tiesiskās noteiktības un tiesiskās paļāvības principus, kā arī iekšējā tirgus pareizu darbību. Komisija šajā ziņā norāda, ka ar šīs regulas 33. pantu Savienības līmenī tiek izsmeļoši saskaņots pienākums paziņot informāciju par izstrādājumos esošajām vielām. Lai atkāptos no šīs normas, Francijas iestādēm vajadzētu sniegt pierādījumus par pamatiem, kas saistīti ar sabiedrības veselības un/vai vides aizsardzību, kā tas norādīts LESD 114. panta 4.–9. punktā.

25 No šiem apsvērumiem izriet, ka *FCD* un *FMB*, kā arī Komisija lūdz Tiesu lemt par 2011. gada 8. jūnija paziņojuma atbilstību Savienības tiesībām. Taču atbilstoši Tiesas pastāvīgajai judikatūrai tiesvedībā atbilstoši LESD 267. pantam tai nav jāizvērtē valsts tiesību normu saderība ar Savienības tiesībām, ne arī jāinterpretē valsts normatīvie vai administratīvie akti (šajā ziņā skat. tostarp spriedumu *Vueling Airlines*, C-487/12, EU:C:2014:2232, 26. punkts un tajā minētā judikatūra). Tiesas kompetencē ir sniegt iesniedzējtiesai visus Savienības tiesību interpretācijas elementus, kas tai var ļaut novērtēt šādu saderību nolēmuma pieņemšanai tajā izskatāmajā lietā (spriedums *Transportes Urbanos y Servicios Generales*, C-118/08, EU:C:2010:39, 23. punkts un tajā minētā judikatūra).

26 Šajā lietā Tiesai netiek lūgts lemt par valsts tiesību atbilstību Savienības tiesībām, bet gan sniegt iesniedzējtiesai elementus *REACH* regulas interpretācijai, lai tā varētu izvērtēt, vai, ņemot vērā Savienības tiesības, tai ir jānoraida valsts normu par šīs regulas interpretāciju piemērošana. Tādējādi Tiesai nav jāatbild uz jautājumu, vai, pieņemot 2011. gada 8. jūnija paziņojumu, Francijas iestādes ir izpildījušas tām Savienības tiesībās noteiktos pienākumus.

27 Turklāt uz šo tiesvedību atbilstoši LESD 267. pantam nav attiecināms apstāklis, ka Francijas iestāžu 2011. gada 8. jūnija paziņojumā ietvertā minētās regulas interpretācija var būt pretrunā *ECHA* vadlīnijās ietvertajai interpretācijai, kā arī interpretācijai, kuru Komisija pirmo reizi darīja zināmu dalībvalstīm 2007. gadā, bet otro reizi 2011. gadā.

28 Ar *REACH* regulas 77. panta 2. punktu *ECHA* sekretariātam tiešām ir paredzēts pienākums, proti, tas "sniedz attiecīgu tehnisku un zinātnisku palīdzību un instrumentus, sekmējot [šīs regulas] darbību, jo īpaši [..] sniedz tehniskus un zinātniskus ieteikumus izstrādājumu izgatavotājiem un importētājiem attiecībā uz 7. panta piemērošanu" un "sagatavo izskaidrojumus [par šo regulu citām] ieinteresētām personām". Ņemot vērā šo likumdevēja gribu, tāds dokuments kā *ECHA* vadlīnijas var būt viens no elementiem, kas jāņem vērā šīs regulas interpretācijā. Katrā ziņā, neraugoties uz *REACH* regulā reglamentēto ķīmisko vielu aspektu zinātnisko un tehnisko raksturu, šāds dokuments ir vienīgi paskaidrojoša rakstura. Tajā sniegtā minētās regulas normu interpretācija nav normatīva rakstura. Faktiski šis *ECHA* izstrādātais dokuments nav to Savienības tiesību aktu starpā, kas minēti LESD 288. pantā, un tas nav juridiski saistošs (pēc analoģijas skat. spriedumu *Chemische Fabrik Kreussler*, C-308/11, EU:C:2012:548, 23. punkts).

29 Šī juridiski saistošā rakstura neesamība turklāt ir skaidri secināma no *ECHA* vadlīniju ievadpunkta, kura nosaukums ir "Juridisks paziņojums". Šajā punktā ir precizēts, ka "*REACH* regulas teksts ir vienīgā autentiskā juridiskā atsauce un ka šajā dokumentā sniegtā informācija nav juridisks atzinums", un ka "[*ECHA*] neuzņemas nekādu atbildību par šā dokumenta saturu". Turklāt no "Piezīmes lasītajiem" izriet, ka "ne visas [..] dalībvalstu valstu iestādes, ar kurām notika konsultēšanās, noslēguma konsultāciju ietvaros pilnībā atbalstīja šo dokumentu [un ka] tāpēc atsevišķos aspektos uzņēmumi var saskarties ar atšķirīgu ieviešanas praksi".

30 Šādos apstākļos Tiesai LESD 267. pantā paredzētās tiesu iestāžu sadarbības ietvaros ir jāsniedz atbilde uz lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, lai nodrošinātu minētās regulas normu vienveidīgu interpretāciju un piemērošanu.

Par REACH *regulu*

31 Pirms pārbaudīt normas, kuru interpretāciju lūdz iesniedzējtiesa, ir jāatgādina, ka no *REACH* regulas 1. panta 1. punkta izriet, ka tās mērķis ir nodrošināt augsta līmeņa cilvēku veselības aizsardzību un vides aizsardzību, tostarp alternatīvu metožu attīstību vielu bīstamības novērtēšanai, kā arī vielu brīvu apriti iekšējā tirgū, reizē veicinot konkurenci un inovācijas.

32 Šim mērķim ar minēto regulu ir izveidota ķīmisko vielu integrēta kontroles sistēma, kurā ietilpst to reģistrācija, izvērtēšana, kā arī to atļaušana un iespējami izmantošanas ierobežojumi. Šo elementu galvenos principus Komisija norādīja savā 2003. gada 29. oktobra regulas priekšlikuma COM(2003) 644, galīgā redakcija, ievaddaļā, kurā "*REACH* sistēma" ir aprakstīta tādējādi, ka tā pirmām kārtām ietver reģistrāciju, no kuras "ražotājiem ir jāgūst attiecīgā informācija par vielām, kuras tie ražo, un šī informācija jāizmanto minēto vielu drošai apritei", tad vēl tā ietver "vērtējumu, kas ļauj pārliecināties, vai ražotāji pilda savus pienākumus", atļaujas attiecībā uz vielām, kas rada ļoti lielas bažas, kuru "izmantošanas riski [..] tiek atbilstoši iegrožoti vai [kuru] sociāli ekonomiskās priekšrocības ir pārākas par riskiem, [ja] nav vielu vai tehnoloģiju to aizstāšanai ar citu piemērotu risinājumu". Visbeidzot "ierobežojumu procedūra sniedz "drošības tīklu", kas ļauj pārvaldīt riskus, kuri nav pietiekamā apmērā regulēti *REACH* sistēmā".

33 Atbilstoši šiem mērķiem ar *REACH* regulu ķīmisko vielu analīzes pienākums tiek uzlikts ražotājiem. Šajā ziņā ar to ir iedibināti dažādi informēšanas mehānismi, kuru mērķis ir visas piegādes ķēdes garumā nodrošināt bīstamo īpašību identifikāciju un risku pārvaldību nolūkā izvairīties no kaitīgas iedarbības uz cilvēku veselību un vidi.

34 No regulas priekšlikuma COM(2003) 644, galīgā redakcija, izriet, ka 1981. gadā pastāvēja vairāk nekā 100 000 vielas un gandrīz 3000 jauno vielu vēlāk tika laistas tirgū. No visām šīm vielām *REACH* regulā īpaša vērība ir pievērsta vielām, kas rada ļoti lielas bažas, kā tas izriet arī no šīs regulas preambulas 63., 69. un 70. apsvēruma.

35 Vielas, kuras rada ļoti lielas bažas, ir, pirmkārt, minētas šīs regulas 57. panta a)–e) punktos to kancerogēno, mutācijas izraisošo vai toksiskuma reproduktīvajai sistēmai īpašību dēļ vai arī tādēļ, ka tās ir noturīgas, bioakumulatīvas un toksiskas vai ļoti noturīgas un ļoti bioakumulatīvas, un, otrkārt, šīs pašas regulas 57. panta f) punktā, proti, kā jebkādas citas vielas, "par kurām ir zinātnes liecības, ka tās var izraisīt nopietnu ietekmi uz cilvēku veselību vai apkārtējo vidi, izraisot tādas pašas bažas kā citas a) līdz e) apakšpunktā uzskaitītās vielas".

36 *REACH* regulas 59. pantā ir paredzēta vielu, kuras rada ļoti lielas bažas, identificēšanas procedūra, kuras ietvaros ir izveidots tā saukto "kandidātvielu" saraksts, kuras noslēgumā ir paredzēts iekļaut šīs regulas XIV pielikumā ar to vielu sarakstu, par kurām ir jāsaņem atļauja. Kā savu secinājumu 22. punktā atzinusi ģenerāladvokāte, 2014. gada 15. jūnijā šajā kandidātvielu sarakstā bija iekļautas 155 vielas.

37 Saskaņā ar *REACH* regulas 7. panta 2. punktu izstrādājumu ražotājs vai importētājs ziņo *ECHA*, ja kandidātu sarakstā iekļautā viela šajos izstrādājumos ir tādā daudzumā, kas kopumā vienam ražotājam vai importētājam gadā pārsniedz vienu tonnu, un ir lielākā koncentrācijā par 0,1 masas procentu izteiksmē (*w/w*).

38 Saskaņā ar *REACH* regulas 7. panta 3. punktu tās 7. panta 2. punkts nav piemērojams, "ja parastos vai loģiski prognozējamos lietošanas, arī apglabāšanas apstākļos izgatavotājs vai importētājs var novērst iedarbību uz cilvēkiem vai apkārtējo vidi". Pēdējā minētā norma saskaņā ar šīs regulas 7. panta 6. punktu nav piemērojama arī "vielām, kas jau ir reģistrētas attiecīgam lietošanas veidam".

39 No šī izriet, ka minētās regulas 7. panta 2. punktā paredzētā paziņošanas pienākuma piemērošanai ir nepieciešama šādu četru kumulatīvu nosacījumu izpilde:

— vielas, par ko ir ļoti lielas bažas, izmantošana vēl nav reģistrēta;

— nevar izslēgt cilvēku un vides saskarsmi ar to;

— attiecīgās vielas daudzums pārsniedz vienu tonnu izgatavotājam vai importētājam gadā;

— šīs vielas koncentrācija attiecīgajā izstrādājumā pārsniedz 0,1 % masas procentu.

40 *REACH* regulas 33. pants ietilpst šīs regulas IV sadaļā, kuras nosaukums ir "Informācija piegādes ķēdē". Tajā ir paredzēts pienākums paziņot informāciju par izstrādājumos esošajām vielām. Šajā nolūkā tā 1. punktā ir noteikts, ka "tāda izstrādājuma piegādātājs, kura sastāvā ir viela, [kas rada ļoti lielas bažas] un kas [..] ir konstatēta lielākā koncentrācijā par 0,1 % (*w/w*), izstrādājuma saņēmējam dara zināmu pietiekamu informāciju, kas piegādātājam pieejama, lai izstrādājumu varētu droši lietot, un vismaz vielas nosaukumu". Minētā panta 2. punktā ir paredzēts tāds pats pienākums piegādātājam pēc patērētāja pieprasījuma sniegt informāciju par izstrādājumu, kurš atbilst šādiem pašiem kritērijiem.

Par prejudiciālo jautājumu

41 Ar savu jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai attiecībā uz preci, kura sastāv no vairākiem izstrādājumiem *REACH* regulas 3. panta 3) punkta izpratnē, šīs regulas 7. panta 2. punkts un 33. pants ir interpretējami tādējādi, ka vielas, kas rada ļoti lielas bažas, šajās normās noteiktā maksimālā koncentrācija 0,1 masas procentu izteiksmē ir jānosaka attiecībā pret šīs preces kopējo masu.

42 *FCD* un *FMB*, Īrija un Grieķijas valdība, kā arī Komisija uzskata, ka uz šo jautājumu ir jāatbild apstiprinoši. Francijas, Beļģijas, Dānijas, Vācijas, Austrijas, Zviedrijas un Norvēģijas valdības savukārt uzskata, ka uz šo jautājumu atbildei ir jābūt noliedzošai.

43 Lai atbildētu uz šo jautājumu, ir jāpārbauda *REACH* regulas 3. panta 3) punktā definētais "izstrādājuma" jēdziens, bet pēc tam paziņošanas un informēšanas pienākumi, kas attiecīgi paredzēti šīs regulas 7. panta 2. punktā un 33. pantā.

Par "izstrādājuma" jēdzienu REACH *regulas 3. panta 3) punkta izpratnē*

44 *FCD* un *FMB* uzskata, ka "izstrādājuma" kvalifikācija *REACH* regulas 3. panta 3) punkta izpratnē ir piemērojama vienīgi galīgajam produktam, kurā ietilpst izstrādājumi. Pretēja interpretācija radītu smagas sekas, it īpaši:

— pienākumu piegādātājiem un importētājiem noteikt vielu, kas rada ļoti lielas bažas, koncentrāciju saražotajā, importētajā vai tirgū laistajā galaproduktā, izmantojot pārbaudes vai pamatojoties uz pašu piegādātāju sniegto informāciju, kā rezultātā tiktu radīta sarežģīta un dārga procedūra;

— lielas grūtības importētājiem no ārpus Savienības esošiem ražotājiem iegūt detalizētu informāciju par vielām, kas rada ļoti lielas bažas, esamību visās saliktu preču sastāvdaļās.

45 Francijas valdība uzskata, ka *REACH* regulas 3. panta 3) punktā izstrādājums ir definēts kā izgatavots priekšmets, kura funkciju nosaka tā forma, nevis ķīmiskais sastāvs. No šīs definīcijas nav izslēgts neviens priekšmets, ja tā ražošanas gaitā tas ir ieguvis formu, virsmu vai īpašu struktūru, un ka pēdējie tā funkciju ietekmē vairāk nekā tā ķīmiskais sastāvs. Šīs regulas 7. panta 2. punktā un 33. pantā nav paredzēts, ka jēdziens "izstrādājums" būtu interpretējams šaurāk, nekā tas ir paredzēts minētās regulas 3. panta 3) punktā.

46 Šajā ziņā ir jānorāda, ka pēdējā minētajā normā izstrādājuma jēdziens ir definēts kā "objekts, kam izgatavošanā piešķir īpašu formu, virsmu vai struktūru, kas nosaka tā funkcijas vairāk nekā ķīmiskais sastāvs".

47 No šīs definīcijas izriet, ka, lai priekšmetu kvalificētu par izstrādājumu *REACH* regulas izpratnē, ir jākonstatē trīs elementi. Pirmkārt, izstrādājuma jēdziens attiecas vienīgi uz priekšmetiem, kuri ir "izgatavoti". Tādējādi šīs jēdziens attiecas vienīgi uz ražotiem priekšmetiem, atšķirībā no priekšmetiem, kuri tādi jau pastāv. Otrkārt, minētās izgatavošanas ietvaros priekšmetam ir jāpiešķir "īpaša forma, virsma vai struktūra", neskaitot citas īpašības, īpaši fiziskas vai ķīmiskas. Treškārt, šai formai, virsmai vai struktūrai, kas radušās izgatavošanas rezultātā, ir jābūt prevalējošām pār ķīmisko sastāvu, nosakot attiecīgā priekšmeta funkciju.

48 Iesniedzējtiesas ieskicētā situācija attiecas uz "saliktu" priekšmetu, jo tam ir vairākas izgatavotas sastāvdaļas, kuras atbilst *REACH* regulas 3. panta 3) punkta kritērijiem. Šādā situācijā rodas jautājums, vai izstrādājuma kvalifikācija ir piemērojama visam priekšmetam kopumā, kā arī paralēli katram no tajā ietilpstošajiem izstrādājumiem.

49 Šajā ziņā ir jāatzīst, ka *REACH* regulā nav normas, kas konkrēti regulētu salikta priekšmeta, kurā ietilpst vairāki izstrādājumi, situāciju. Šī regulējuma neesamība ir vērtējama, ņemot vērā šīs regulas galveno mērķi, kurš nav regulēt visus izgatavotos priekšmetus, bet gan kontrolēt ķīmiskās vielas, ja tās ir sastopamas atsevišķi vai maisījumos, kā arī atsevišķos gadījumos vielas, kuras ir izsmeļoši uzskaitītas šīs regulas 7. pantā, ja tās ir izstrādājumu sastāvā.

50 Līdz ar to, tā kā nav konkrētu normu šajā ziņā, nav jānošķir – kā tas arī ir *REACH* regulā – izstrādājumi, kuri ir salikta priekšmeta sastāvdaļas, un atsevišķi izstrādājumi. Tādēļ tas, vai salikts priekšmets ir kvalificējams par izstrādājumu, ir atkarīgs vienīgi no pārbaudes atbilstoši šīs regulas 3. panta 3) punktā ietvertajiem kritērijiem.

51 Tātad, ja, izgatavojot priekšmetu no vairāku izstrādājumu kombinācijas, tam tiek piešķirta īpaša forma, virsma vai struktūra, kuras tā funkciju nosaka vairāk nekā ķīmiskais sastāvs, šis priekšmets ir uzskatāms par izstrādājumu. Atšķirībā no vienkāršas montāžas minētā izgatavošanas procesa rezultātā ir jāizmaina sastāvdaļās izmantoto izstrādājumu forma, virsma vai struktūra.

52 Turklāt tas nenozīmē, ka izgatavošanas procesā izmantotie izstrādājumi tādēļ obligāti zaudē savu izstrādājuma raksturu. Šajā ziņā jānorāda, ka *REACH* regulas 2. panta 2. punktā ir noteikts, ka "atkritumi, kā definēts [..] Direktīvā [2006/12], nav viela, tās preparāts vai izstrādājums [minētas] regulas 3. panta nozīmē". No tā izriet, ka priekšmets, kurš atbilst šīs regulas 2. panta 2. punktā izvirzītajiem kritērijiem, vairs nav "izstrādājums" *REACH* regulas izpratnē, ja tas kļūst par atkritumiem Savienības tiesību izpratnē (spriedums *Commune de Mesquer*, C-188/07, EU:C:2008:359, 40. punkts). Neskaitot šo normu, šajā regulā nav noteikumu, atbilstoši kuriem priekšmets, kas atbilst izstrādājuma definīcijai minētās regulas 3. panta 3) punkta izpratnē, šo īpašību varētu vēlāk zaudēt.

53 No iepriekš izklāstītā izriet un kā savu secinājumu 31. punktā norādījusi arī ģenerāladvokāte, ka izgatavots priekšmets, kas atbilst *REACH* regulas 3. panta 3) punkta kritērijiem, nezaudē savu izstrādājuma kvalifikāciju, ja tas tiek savienots ar citiem atsevišķiem izstrādājumiem, lai izveidotu saliktu priekšmetu. Šādā situācijā šis izgatavotais priekšmets joprojām ir "izstrādājums" minētās normas izpratnē. Tas šo īpašību saglabā tik ilgi, kamēr tas saglabā īpašo formu, virsmu vai struktūru, kas vairāk nekā tā ķīmiskais sastāvs nosaka tā funkciju, vai kamēr tas nekļūst par atkritumiem Direktīvas 2006/12 izpratnē.

54 Līdz ar to izstrādājuma kvalifikācija ir piemērojama ikvienam priekšmetam, kurš atbilst *REACH* regulas 3. panta 3) punkta kritērijiem, kurš ietilpst saliktā priekšmetā, ja vien pēc izgatavošanas procesa šis priekšmets nekļūst par atkritumiem vai nezaudē formu, virsmu vai struktūru, kas vairāk nekā tā ķīmiskais sastāvs nosaka tā funkciju.

Par REACH *regulas 7. panta 2. punktu*

55 *REACH* regulas 7. panta 2. punktā ietvertais paziņošanas pienākums attiecas kā uz importētājiem, tā arī uz izstrādājumu izgatavotājiem, kuri ir definēti šīs regulas 3. panta 4) punktā kā "ikviena fiziska vai juridiska persona, kas izgatavo vai komplektē izstrādājumu [Savienībā]". No šīs definīcijas izriet, ka izstrādājuma izgatavotāja jēdziens attiecas vienīgi uz fiziskām vai juridiskām personām, kuras pašas nodrošina izstrādājuma izgatavošanu vai komplektēšanu Savienības teritorijā. Tātad tikai tad, ja persona Savienības teritorijā izgatavo vai komplektē 3. panta 3) punkta definīcijai atbilstošu priekšmetu, tai kā izgatavotājam ir piemērojamas šīs regulas 7. panta 2. punkta prasības. Līdz ar to no *REACH* regulas 3. panta 4) punkta un 7. panta 2. punkta kombinācijas izriet, ka izgatavotājiem paredzētais paziņošanas pienākums ir jāpilda tikai saistībā ar tiem izstrādājumiem, kuru izgatavošanu vai komplektēšanu tie paši nodrošina.

56 Šo interpretāciju apstiprina minētās regulas preambulas 29. apsvērums, kurā ir noteikts, ka, "tā kā izstrādājumu izgatavotājiem un importētājiem vajadzētu būt atbildīgiem par saviem izstrādājumiem, ir lietderīgi noteikt prasību reģistrēt vielas, kurām ir paredzēta izdalīšanās no izstrādājumiem un kuras nav reģistrētas šādai lietošanai", un piebilsts, ka "attiecībā uz ļoti bīstamām vielām, kas ietilpst tādos izstrādājumos, kas pārsniedz tonnāžas un koncentrācijas robežlielumus, ja nevar izslēgt vielas iedarbību un ja viela šādai lietošanai nav reģistrēta, par to būtu jāpaziņo [*ECHA*]". Izmantojot

piederības vietniekvārdu "saviem", likumdevējs ir paudis savu nodomu ierobežot šīs regulas attiecīgi 7. panta 1. un 2. punktā paredzēto reģistrācijas un paziņošanas pienākumu tvērumu, attiecinot tos vienīgi uz izstrādājumiem, kuru izgatavošanu vai komplektēšanu izgatavotāji nodrošina paši.

57 No minētā izriet, ka *REACH* regulas 7. panta 2. punktā izgatavotājiem paredzētais paziņošanas pienākums neattiecas uz izstrādājumiem, kurus ir ražojuši citi izgatavotāji, lai arī izgatavotājs tos ir izmantojis kā izejvielas.

58 Šī burtiskā *REACH* regulas 7. panta 2. punkta interpretācija atbilst paziņošanas pienākuma mērķim un, kopumā ņemot, arī regulas vispārējai sistēmai, kurā šis pants ietilpst. Faktiski ir jāatgādina, ka no šīs regulas preambulas 21. apsvēruma būtībā ir secināms, ka reģistrācijas un izvērtēšanas mērķis ir pilnveidot informāciju par vielām un attiecīgā gadījumā "uzsākt licencēšanas vai ierobežošanas procedūru, vai – saskaņā ar citiem Kopienas tiesību aktiem – riska pārvaldības procedūru".

59 Atbilstoši šim vispārīgajam mērķim *REACH* regulas 7. panta 2. punktā ietvertais paziņošanas pienākums paredz informēt *ECHA* par noteiktām vielām, kas rada ļoti lielas bažas un vēl nav reģistrētas. Ja šādas vielas ietilpst izstrādājumos, uz tām neattiecas vispārējais pienākums reģistrēt atsevišķas vai preparātos ietilpstošas vielas, kā tas noteikts šīs regulas 6. pantā, un ar to saistītais pienākums vispārīgiem reģistrācijas mērķiem sniegt minētās regulas 10. pantā uzskaitīto informāciju.

60 Tātad, lai izvairītos no tā, ka trūkst informācijas par izstrādājumos izmantotām vielām, kas rada īpaši lielas bažas, minētās regulas 7. panta 2. punktā šo izstrādājumu izgatavotājiem un importētājiem ir paredzēts pienākums *ECHA* paziņot noteiktu informāciju. Saskaņā ar *REACH* regulas 7. panta 4. punkta e) apakšpunktu šajā informācijā ir jāiekļauj "īss izstrādājumā esošās(-o) vielas(-u) un izstrādājuma(-u) lietošanas veida apraksts, kā norādīts VI pielikuma 3.5. iedaļā".

61 Gadījumos, uz ko attiecas *REACH* regulas 7. panta 2. punkts, izgatavotājam tātad ir jāinformē *ECHA* par vielu, kas rada ļoti lielas bažas, esamību izstrādājumā, ko viņš pats ražo vai komplektē. Ja šo izstrādājumu pēc tam izmanto cits ražotājs kā ražošanas izejvielu saliktam produktam, šim otrajam izgatavotājam par attiecīgās vielas esamību izstrādājumam *ECHA* vairs nav jāinformē. Pretējā gadījumā paziņošana dublētos ar šī izstrādājuma izgatavotāja jau veikto paziņojumu. Šāds lieks un nevajadzīgs pienākums būtu grūti savietojams ar samērīguma principu, kura ievērošana ir atgādināta minētās regulas preambulas 130. apsvērumā.

62 No tā izriet, ka šīs regulas 7. panta 2. punkta piemērošanas nolūkā izgatavotājam ir jānosaka, vai viņa izgatavotajā izstrādājumā ir viela, kas rada ļoti lielas bažas, koncentrācijā, kas pārsniedz 0,1 % masas procentu.

63 Iepriekš izklāstītie apsvērumi ir *mutatis mutandis* attiecināmi arī uz *REACH* regulas 7. panta 2. punktā importētājiem paredzēto paziņošanas pienākumu.

64 "Importētāja" jēdziens minētās regulas 3. panta 11) punktā ir definēts kā "jebkura [Savienībā] reģistrēta fiziska vai juridiska persona, kas ir atbildīga par importu", savukārt šī darbība pati ir definēta regulas 3. panta 10) punktā kā "fiziska preču ievešana [Savienības] muitas teritorijā".

65 Ņemot vērā šo definīciju, tādas preces importētājs, kuras sastāvā ir priekšmets, kurš atbilst *REACH* regulas 3. panta 3) punktā izklāstītajai "izstrādājuma" definīcijai, šīs regulas 7. panta 2. punkta piemērošanas nolūkā arī ir uzskatāms par šī izstrādājuma importētāju.

66 Ir jāuzsver, kā tas izriet arī no ģenerāladvokātes secinājumu 49. punkta, ka *REACH* regulas 7. panta 2. punktā izgatavotājiem un importētājiem paredzētā paziņošanas pienākuma mērķis ir pēc iespējas labāka *ECHA* informēšana par izstrādājumos esošām vielām, kas rada īpaši lielas bažas. Importētajiem

paredzētais paziņošanas pienākums ļauj arī *ECHA* informēt par daudzumiem, kādos vielas, kas rada īpaši lielas bažas, tiek laistas tirgū. Kā izriet no šīs regulas preambulas 34. apsvēruma, "šie daudzumi [..] norāda uz vielas potenciālo iedarbību uz cilvēkiem un apkārtējo vidi".

67 Kā savu secinājumu 68. punktā ir norādījusi ģenerāladvokāte, pretējas interpretācijas rezultātā pastāvētu risks, ka *ECHA* netiek informēta par ļoti lielas bažas izraisošu vielu lietošanas un laišanas tirgū daudzumiem. Šāda situācija neatbilstu minētās regulas mērķim, kas ir nodrošināt augsta līmeņa cilvēku veselības un apkārtējās vides aizsardzību.

68 Savos apsvērumos Komisija ir norādījusi uz apstākli, ka importētājiem var būt sarežģīti iegūt vajadzīgo informāciju no piegādātājiem, kuri atrodas trešajās valstīs. Tomēr šādas grūtības nevar mainīt šīs regulas 7. panta 2. punkta interpretāciju.

69 No tā izriet, ka *REACH* regulas piemērošanas nolūkā preces, kas sastāv no viena vai vairākiem izstrādājumiem, importētājam attiecībā uz katru izstrādājumu ir jānosaka, vai šajā izstrādājumā ir viela, kas rada ļoti lielas bažas, koncentrācijā, kas pārsniedz 0,1 masas procentu.

Par REACH *regulas 33. pantu*

70 *REACH* regulas 33. panta 1. punktā ir noteikts, ka "tāda izstrādājuma piegādātājs, kura sastāvā ir viela, kas [rada ļoti lielas bažas] un kas [..] ir konstatēta lielākā koncentrācijā par 0,1 % (*w/w*), izstrādājuma saņēmējam dara zināmu pietiekamu informāciju, kas piegādātājam pieejama, lai izstrādājumu varētu droši lietot, un vismaz vielas nosaukumu". Šīs regulas 33. panta 2. punktā tāds pats pienākums ir paredzēts šādiem pašiem nosacījumiem atbilstoša izstrādājuma piegādātājam, atsaucoties uz patērētāja pieprasījumu.

71 Jēdziens "izstrādājuma piegādātājs" ir definēts šīs regulas 3. panta 33) punktā kā "jebkurš izstrādājuma izgatavotājs vai importētājs, izplatītājs vai cits piegādes ķēdes dalībnieks, kas laiž izstrādājumu tirgū".

72 Pats tirgū laišanas jēdziens šīs pašas regulas 3. panta 12) punktā ir definēts kā "darbība, ar ko par samaksu vai bez maksas trešai personai piegādā vai dara pieejamu [izstrādājumu]. Importu uzskata par laišanu tirgū".

73 No šiem elementiem izriet, ka *REACH* regulas 33. pantā paredzētais pienākums attiecas uz ikvienu personu piegādes ķēdē, ja tā izstrādājumu nodod trešajai personai.

74 Šis pienākums vairākos aspektos atšķiras no regulas 7. panta 2. punktā paredzētā paziņošanas pienākuma.

75 Vispirms tā piemērojamība personām ir plašāka nekā minētās regulas 7. panta 2. punkta piemērojamība. Kamēr pēdējā minētā norma attiecas tikai uz izgatavotājiem un importētajiem, 33. pantā informēšanas pienākums ir paredzēts visiem piegādes ķēdes dalībniekiem. Kamēr *REACH* regulas 7. panta 2. punktā paredzētā paziņošanas pienākuma labuma guvēja ir vienīgi *ECHA*, no šīs pašas regulas 33. pantā paredzētā informēšanas pienākuma labumu gūst vesela virkne personu. Proti, minētā 33. panta 1. punktā ir paredzēts, ka informācija ir jāsniedz "izstrādājuma saņēmējam", tātad atbilstoši šīs pašas regulas 3. panta 35) punktam "rūpnieciskam vai profesionālam lietotājam vai izplatītājam, kam piegādā preparātu, bet kurš nav patērētājs". *REACH* regulas 33. panta 2. punktā noteiktā informācija ir jāsniedz arī patērētājam, ja tas to pieprasa.

76 Turpinot – *REACH* regulas 33. pantā paredzētais pienākums no šīs regulas 7. panta 2. punktā paredzētā pienākuma atšķiras arī ar tā piemērojamības nosacījumiem. Kā uzsvērts šī sprieduma 39. punktā, lai piemērotu paziņošanas pienākumu, jābūt izpildītiem četriem kumulatīviem nosacījumiem, tostarp nosacījumam par vielas, kas rada ļoti lielas bažas, koncentrācijas robežvērtību 0,1 masas procenta apmērā. Savukārt šīs regulas 33. pantā šis nosacījums ir izvirzīts kā vienīgais.

77 Visbeidzot atšķiras paziņošanas un informēšanas mehānismu mērķi. Paziņošanas pienākuma mērķis ir informēt *ECHA* par vielu, kas rada ļoti lielas bažas, izmantošanu izstrādājumos, lai kompetentās iestādes varētu sagatavoties veikt iespējamos pasākumus risku pārvaldībai atbilstoši *REACH* regulā paredzētajām atļauju un ierobežojumu procedūrām. Šīs regulas 33. pantā paredzētā informēšanas pienākuma mērķis, kurš arī ietilpst vispārējā mērķī novērst nelabvēlīgu ietekmi uz cilvēku veselību un vidi, savukārt, kā izriet no šīs regulas preambulas 56. un 58. apsvēruma, ir ļaut visiem piegādes ķēdes dalībniekiem pašiem veikt risku pārvaldības pasākumus saistībā ar izstrādājumos izmantotajām vielām, kas rada ļoti lielas bažas, lai nodrošinātu šo izstrādājumu lietošanas drošību.

78 Informēšanas pienākums šiem dalībniekiem, kā arī patērētājiem netieši paredz iespēju izvēlēties piegādes avotu, pilnībā apzinoties preces un tajā ietilpstošo izstrādājumu īpašības. Šajā ziņā ir jāatgādina, ka no *REACH* regulas preambulas 12. apsvēruma izriet, ka "svarīgs mērķis jaunajai sistēmai, ko izveido ar šo regulu, ir veicināt un dažos gadījumos nodrošināt to, ka vielas, kas rada lielas bažas, pakāpeniski aizvieto ar mazāk bīstamām vielām vai tehnoloģijām, ja to darīt ir pamatoti no ekonomikas un tehnoloģiju viedokļa", un šīs mērķis ir atspoguļots tās 55. pantā, kurā ir skaidri noteikts, ka vielas, kas rada ļoti lielas bažas, "pakāpeniski aizvieto ar piemērotām alternatīvām vielām vai tehnoloģijām, ja to darīt ir pamatoti no ekonomikas un tehnoloģiju viedokļa".

79 Tādējādi šo dažādu īpašību apvienojums liecina par labu interpretācijai, kas nodrošinātu šīs regulas 33. pantā paredzētā informēšanas pienākuma efektivitāti visā piegādes ķēdē līdz pat galapatērētājam. Tādējādi visā piegādes ķēdē tās secīgajiem dalībniekiem paredzētais informēšanas pienākums seko attiecīgajam izstrādājumam, līdz tas sasniedz galapatērētāju.

80 Ar šādu pienākumu nebūtu saderīgi, ja uzskatītu, ka izstrādājuma kā sastāvdaļas iekļaušana kādā saliktā precē pārrautu šī informēšanas pienākuma secīgo pāreju no viena piegādes ķēdes dalībnieka uz otru, jo šis pienākums attiecas tieši uz vielas, kas rada ļoti lielas bažas, esamību izstrādājumā.

81 Attiecībā uz raizēm, ko daži lietas dalībnieki savos apsvērumos Tiesai bija pauduši par šīs sistēmas savietojamību ar samērīguma principu, ir jāuzsver, ka informēšanas pienākuma pamatā ir minētās regulas 7. panta 2. punktā paredzētais paziņošanas pienākums, ko tas papildina un pārveido tā, ka visi piegādes ķēdes dalībnieki līdz pat galapatērētājam var iegūt būtisko informāciju par vielas, kas rada ļoti lielas bažas, esamību [izstrādājumā]. Tomēr tā tvērumu ierobežo *REACH* regulas 33. pants, kurā ir precizēts, ka "[piegādātāja rīcībā esošā] pietiekamā informācija, lai izstrādājumu varētu droši lietot," ietver vismaz šīs vielas nosaukumu. Tomēr sava minimālisma dēļ šī norma nav uzskatāma par tādu, kas radītu pārlieku lielu slogu.

82 No tā izriet, ka *REACH* regulas 33. pants ir interpretējams tādējādi, ka šīs normas piemērošanas nolūkā tādas preces piegādātājam, kurā ietilpst viens vai vairāki izstrādājumi, kuros ir atbilstoši šīs regulas 59. panta 1. punktam identificēta viela, kas rada ļoti lielas bažas, koncentrācijā, kas pārsniedz 0,1 katra šī izstrādājuma masas procentu, ir pienākums informēt tā saņēmēju un pēc pieprasījuma arī patērētāju par šīs vielas esamību, darot tiem zināmu vismaz attiecīgās vielas nosaukumu.

83 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild šādi:

— *REACH* regulas 7. panta 2. punkts ir interpretējams tādējādi, ka šīs normas piemērošanas nolūkā izgatavotājam ir jānosaka, vai tā izgatavotajos izstrādājumos ir atbilstoši šīs regulas 59. panta 1. punktam identificēta viela, kas rada ļoti lielas bažas, koncentrācijā, kas pārsniedz 0,1 masas

procentu, un importētājam, kurš importē preci, kas sastāv no vairākiem izstrādājumiem, attiecībā uz katru izstrādājumu ir jānosaka, vai šāda viela tajā ir koncentrācijā, kas pārsniedz 0,1 šī izstrādājuma masas procentu;

— *REACH* regulas 33. pants ir interpretējams tādējādi, ka šīs normas piemērošanas nolūkā tādas preces piegādātājam, kurā ietilpst viens vai vairāki izstrādājumi, kuros ir atbilstoši šīs regulas 59. panta 1. punktam identificēta viela, kas rada ļoti lielas bažas, koncentrācijā, kas pārsniedz 0,1 katra šī izstrādājuma masas procentu, ir pienākums informēt tā saņēmēju un pēc pieprasījuma arī patērētāju par šīs vielas esamību, darot tiem zināmu vismaz attiecīgās vielas nosaukumu.

Par tiesāšanās izdevumiem

84 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regulas (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķimikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (*REACH*) un ar kuru izveido Eiropas Ķimikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK, kas grozīta ar Komisijas 2011. gada 14. aprīļa Regulu (ES) Nr. 366/2011, 7. panta 2. punkts ir interpretējams tādējādi, ka šīs normas piemērošanas nolūkā izgatavotājam ir jānosaka, vai tā izgatavotajos izstrādājumos ir atbilstoši šīs regulas 59. panta 1. punktam identificēta viela, kas rada ļoti lielas bažas, koncentrācijā, kas pārsniedz 0,1 masas procentu, un importētājam, kurš importē preci, kas sastāv no vairākiem izstrādājumiem, attiecībā uz katru izstrādājumu ir jānosaka, vai šāda viela tajā ir koncentrācijā, kas pārsniedz 0,1 šī izstrādājuma masas procentu.

Grozītās Regulas Nr. 1907/2006 33. pants ir interpretējams tādējādi, ka šīs normas piemērošanas nolūkā tādas preces piegādātājam, kurā ietilpst viens vai vairāki izstrādājumi, kuros ir atbilstoši šīs regulas 59. panta 1. punktam identificēta viela, kas rada ļoti lielas bažas, koncentrācijā, kas pārsniedz 0,1 katra šī izstrādājuma masas procentu, ir pienākums informēt tā saņēmēju un pēc pieprasījuma arī patērētāju par šīs vielas esamību, darot tiem zināmu vismaz attiecīgās vielas nosaukumu.

[Paraksti]